

кладач, унаслідок чого викладач може скласти загальне уявлення про рівень засвоєння нового матеріалу.

Мислення починається з питання, що вимагає вирішення. Тому, щоб студент почав активно мислити, перед ним слід поставити пізнавальну задачу. У проблемному питанні мають бути: складність, пов'язана з протиріччям, змістовність, захоплююча форма, доступний для студента рівень складності. Важливе не лише створення проблемної ситуації, а й процес її вирішення [1]. Роль викладача полягає в тому, щоб допомогти студентам зрозуміти суть проблеми, викликати бажання її розв'язувати, визначити оптимальний варіант її вирішення і спрямувати за допомогою навідних питань на правильний шлях. Викладач керує пізнавальним процесом студентів, ставить запитання, які загострюють їхню увагу на суперечливості досліджуваного явища і змушують замислитися. Перш ніж викладач дасть відповідь на поставлене запитання, студенти вже можуть дати подумки відповідь і звірити її з ходом судження й висновком викладача.

Логічний взаємозв'язок запитань викладача і відповідей студентів забезпечує поетапне розв'язання проблеми. У процесі такої бесіди студенти, спираючись на вже відомий їм матеріал, під керівництвом викладача шукають і самостійно знаходять відповідь на поставлене проблемне запитання. Пошукова бесіда зазвичай проводиться на основі створеної викладачем проблемної ситуації. При цьому студенти самостійно намічають етапи пошуку, висловлюючи різні припущення, висуваючи варіанти розв'язання проблеми.

Так, при вивченні теми «Білки» студентам ставиться проблемне запитання: «Чому при зіткненні шкіри з нітратною кислотою шкіра набуває жовтого кольору?» Міркуючи про хімічні властивості білків, студенти відповідають, що жовтий колір – це не опік. Білки шкіри взаємодіють із нітратною кислотою – відбувається ксантопротеїнова реакція, унаслідок чого продукт взаємодії набуває жовтого кольору. Інше запитання: «Чому хворим на цукровий діабет інсулін вводять у кров, а не дають із їжею?». Студенти діходять висновку, що, потрапивши в травну систему, інсулін розпадається на амінокислоти і не виконає своїх функцій.

При вивченні теми «Елементи VIA групи» студентам пропонується проблемне запитання: «Чому Оксиген не може проявляти найвищий, характерний для елементів VI A групи ступінь окиснення?». Спираючись на знання про електронну будову атома, студенти дають відповідь, що Оксиген, на відміну від інших елементів цієї підгрупи, не має d-підрівня, на який під час збудження атома можуть переходити розпаровані електрони s- і p-підрівнів.

На нашу думку, студенти мають записувати основні тези лекції, але не можна перетворювати лекцію на диктант. Для студентів-першокурсників спочатку лекцію читаємо в повільнішому темпі, щоб вони привчалися не лише слухати, а й осмислювати й конспектувати зміст лекції, виділяючи в ній головне. Намагаємося розвивати в студентів звичку зосереджено працювати, зберігаючи високий рівень уваги. Адже, як писав відомий педагог П.Ф. Каптерев [3], навчати неуважного – це те ж саме, що наповнювати бездонну діжку.

Наприкінці лекції підбиваємо підсумки, робимо висновки, зазначаючи максимально стислий зміст основних тез лекції; даємо поради студентам щодо самостійної роботи над темою і матеріалом лекції. Адже лекція не тільки закладає основи наукових знань в узагальненій формі, а й слугує для студентів своєрідним дороговказом у величезному обсязі інформації. Студент має чітко усвідомити, яку конкретно інформацію він мусить засвоїти на лекції, а яку – в процесі практичних занять і самостійної роботи.

Отже, ефективність сприйняття студентами навчальної інформації на лекції визначається тим, наскільки точно викладач спланував зміст навчального матеріалу й використовує методичні прийоми відповідно до навчальних цілей заняття.

Список використаної літератури

1. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі. навч. посібник /В. В. Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.
2. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. навч. посібник / А. І. Кузьмінський. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
3. Туркот Т.І. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібник/ Туркот Т.І., Коновал О.А. – Херсон: Олді-плюс, 2013. – 466 с.

ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО МОВНОГО КОНТЕНТУ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОГРАФІКИ

Лещенко Т. О., Жовнір М. М.

Українська медична стоматологічна академія

Аргументовано доцільність і нагальність упровадження інформаційно-комунікаційних технологій у освіту з'ясовано суть і окреслено місце інфографіки в парадигмі сучасних засобів візуалізації навчальної інформації, описано власний досвід використання навчальної інфографіки під час вивчення української мови іноземними студентами медичного ЗВО.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, візуалізація, інфографіка, іноземний студент.

The importance of rapid harnessing the most advanced Information and Communication Technologies for educational purposes have been analyzed. The definition of Infographics and its place in the classification of the educational visualization tools have been investigated. Beside, main peculiarities of the incorporating Infographics in the Ukrainian language teaching process have been described

Key words: Information and Communication Technologies, visualization, Infographics, foreign student.

Масштабні трансформації загальноосвітньої освітньої парадигми, спричинені впровадженням екстрених карантинних заходів, пов'язаних із глобальною кризою в сфері охорони здоров'я – пандемією CoViD-19, позначилися й на вітчизняному навчально-виховному процесі. Вхідження України до європейського освітнього простору й акти-

внепротиставство з коронавірусною хворобою кардинально змінили звичний уклад передачі знань і алгоритм їх засвоєння. Розвиток вищої освіти в Україні, який характеризується пошуками нового в теорії й практиці викладання, виваженням переосмислення досвіду й напрацювань відомих світових і вітчизняних педагогів та методистів, стрімким впровадженням інноваційних технологій шляхом застосування у вишівському процесі сучасних форм і методів, пильною увагою до проблем інформатизації освіти тощо, майже миттєво скорегувала епідеміологічна ситуація в суспільстві. За лічені місяці світовий навчальний дискурс було кардинально переформатовано: традиційну аудиторну систему замінили надсучасні цифрові платформи й мережеві технології.

Звісно, такі модифікації інформаційно-освітнього середовища вимушені й цілком виправдані. Їхню тривалість і ймовірні наслідки визначати зарано, утім уже нині очевидно, що стрімко розширюється спектр можливостей електронного навчання, підвищується якісний показник онлайн-курсів, безперервно вдосконалюються технології, апробуються нові програми й платформи, які сприяють створенню універсального віртуального середовища, зручного і для трансляції, і для сприйняття навчального матеріалу.

У цьому контексті докорінно змінюється діяльність викладача, переосмислюється його педагогічна роль у системі вищої освіти загалом. Викладач, як і раніше, організовує й реалізовує ефективне вивчення предмета, проте здебільшого взаємодіє зі студентом через сучасні інформаційні технології: комп'ютерні телекомунікації, веб-сервери, навчальні платформи, ресурси й соціальні мережі. Попри неочікуване й відчутне зміщення освітніх акцентів, викладач лишається центральною постаттю в впровадженні онлайн-навчання, бо саме він відповідає за фактичне наповнення й методичне забезпечення курсу, ознайомлення з матеріалом навчальної дисципліни; проводить заняття й консультує студентів, перевіряє й коментує письмові завдання. Крім цього, він мусить проаналізувати й систематизувати перспективи і здобутки студентів, окреслити їхні навчальні потреби й пріоритети, а також адекватно оцінити ефективність запропонованих ним принципів, форм і методів дистанційного навчання.

Інформатизація освіти й зародження новітнього освітнього середовища як основи оновленої системи взаємодії між викладачем і студентом посилюють потребу формування мотивації, що спонукають студентів вивчати певну навчальну дисципліну; окреслення особистих цілей і завдань, передавання знань і досвіду організації самостійної роботи, урізноманітнення форм діяльності студентів, моніторингу їхніх індивідуальних і групових результатів.

У цій методичній круговерті викладач має продемонструвати безупинний фаховий поступ, професійне зростання і гнучкість у сприйнятті й адаптації до сучасних дидактичних альтернатив. Для успішного виконання надзавдань йому необхідно створити й активно послуговуватися інструментарієм інтерактивних та індивідуальних методів і форм навчання, адекватних новому формату навчального інформування.

У своїх попередніх дослідженнях ми неодноразово апелювали до думки про дидактично вмотивоване впровадження у вишівське викладання інформаційно-комунікаційних технологій (далі – ІКТ) як елемента оновленого освітнього дискурсу [3-7; 16; 17]. Цей аспект розвитку дидактичної системи висвітлено, доповнено й поглиблено в працях багатьох дослідників (В. Биков, О. Глазунова, К. Дегтярьова, О. Іванова, О. Комочкова, Ж. Краснобаєва-Чорна, М. Курвітс, Г. Кучаковська, Н. Лисенко, В. Луговий, Л. Назаревич, А. Нісімчук, Л. Пироженко, О. Падалка, О. Пометун, Т. Полиця, І. Твердохліб, Л. Федоренко, Т. Чаюк, К. Чернова, О. Шпак, В. Юфименко, Я. Яненко тощо).

Більшість досліджень стосуються трактування суті ІКТ і їхнього дефінування, детального аналізу алгоритмів їх практичного застосування й аргументації його доцільності, опису схем використання комп'ютерної інноватики під час вивчення різних навчальних дисциплін з урахуванням специфіки кожної. Частково висвітлено питання апробації ІКТ у самостійній позааудиторній студентській навчальній діяльності.

Попри посилену зацікавленість сучасних дослідників проблемами, які прямо чи опосередковано пов'язані з інформатизаційними тенденціями в освіті, деякі важливі аспекти цієї проблеми досі лишаються поза їхньою увагою, потребують уточнення й узагальнення, а деякі заново актуалізуються під впливом загальноосвітніх змін, що відповідають найважливішим потребам сучасності.

Актуальність нашого дослідження визначена стрімкою популяризацією інформаційно-комунікаційного сегмента в освіті й підвищеним інтересом до елементів дистанційного навчання, які корелюють із загальною суспільною потребою.

Провідний напрям сучасної навчальної діяльності кафедри українознавства та гуманітарної підготовки УМСА – викладання української мови іноземним студентам-медикам, які опановують обраний фах в Україні. Для сприяння розвитку потенціалу вітчизняної вищої освіти, який останнім часом потужнішає, педагогам потрібно сформулювати професіонала, який буде вповні відповідати високому світовому стандарту, а отже, прагнучи до стрімкого фахового зростання в майбутньому, докладатиме чимало зусиль для засвоєння базових знань і вмінь, які з часом стануть підґрунтям його професійного становлення й розвитку. На підтвердження думки в наукових джерелах читаємо: «Звісно, пореформований протягом останніх десятиріч навчальний континуум висуває нові вимоги до навчання майбутніх конкурентоспроможних фахівців різних галузей, зокрема й медичної» [6, с. 42]. Ми глибоко переконані, що лише всебічно розвинута, освічена, ерудована особистість спроможна стати висококваліфікованим і конкурентоспроможним фахівцем.

Окремо підкреслимо, що успішне засвоєння іноземними студентами знань, передбачених навчальними програмами фундаментальних і клінічних дисциплін, можливе лише за умов належної мовної підготовки. «Унормоване, лексично багате мовлення лікаря – одна з необхідних складових його професійної майстерності. В умовах діяльності в Україні, де державною мовою є українська, професіоналізм неможливий без високого рівня оволодіння нею» [7, с. 7].

Закономірно, що коло традиційних, виразно окреслених завдань педагога-словесника під впливом змін у освітньому середовищі загалом і переформатування методичного інструментарію зокрема значно розширюється і стає динамічним. Викладач-мовник має подати навчальний матеріал у такій формі, щоб максимально активізувати студентську аудиторію, акцентувати увагу на навчальному предметі й заохотити студента-іноземця до вивчення української мови. Природно, що відтепер насамперед від методичної вправності викладача, його креативності й бажання експериментувати, вдало поєднуючи вивірені часом здобутки традиційного викладання із надсучасними освітніми новаціями, залежить результат навчання – опануєть іноземці українську мову чи ні. «Ідеться про

здатність іноземного студентства, яке навчається в Україні, зосібна й в Українській медичній стоматологічній академії, вільно висловлювати свої думки, бажання, міркування для задоволення базових потреб повсякденного життя, безперешкодно вступати у словесний контакт із людьми, які говорять українською, ініціювати й підтримувати діалог з українськомовним населенням» [5, с. 2-3].

У цій праці ми сфокусували увагу на вмотивованій імплементації наочності й візуалізації навчальної інформації у вишівське викладання. Мета статті – аналіз особливостей використання інфографіки на заняттях із дисципліни «Українська мова як іноземна» в контексті пошуку способів інтенсифікації процесу сприйняття й запам'ятовування мовного матеріалу засобами ІКТ.

Досягнення поставленої мети вимагає розв'язання таких завдань:

- 1) аргументувати доцільність і нагальність упровадження ІКТ у освіту на тлі актуальних суспільних трансформацій;
- 2) з'ясувати суть і окреслити місце інфографіки в парадигмі сучасних засобів візуалізації навчальної інформації;
- 3) описати особливості використання навчальної інфографіки під час вивчення української мови іноземними студентами-медиками.

Теоретико-методологічну основу подальшого ґрунтовного аналізу й опису питань, суміжних із технологією візуалізації в освіті, закладено в працях О. Асмолова, Ф. Барлетта, Г. Бурменської, А. Вербицького, І. Володарської, В. Давидова, З. Калмикової тощо. Саме вони екстраполювали ідеї дидактив-попередників (перші міркування про важливість зорового сприйняття предмета чи явища під час навчання знаходимо в працях Я. Коменського, І. Песталоцці, К. Ушинського, Г. Лейбніца, В. Оконя); розширили засадничі положення цієї теорії, спробували уточнити базові дефініції, окреслити поняттєві домінанти й особливості передавання інформації за допомогою зорових предствленень

Різноаспектному студіюванню візуалізації освітньої інформації присвячено численні наукові доробки вітчизняних і зарубіжних вчених (П. Анохін, Р. Арнхейм, Е. Артем'єва, Б. Бадмаєв, О. Бецько, О. Бігич, Г. Вороніна, Р. Гурина, С. Данилюк, К. Дегтярьова, Н. Житеньова, В. Каган, О. Кисельова, Т. Познякова, Н. Терещенко та ін.). Детально й системно проаналізовано різноманітні оригінальні засоби й прийоми комп'ютерного зображення навчального матеріалу, запропоновано нові методики його застосування під час викладання різних навчальних дисциплін (Л. Білоусова, Л. Білявська, Д. Безуглий, Л. Бутенко, Н. Житеньова, О. Мансуров, М. Манько, О. Мілейко, В. Осадчий, Т. Сорока, Б. Стариченко, М. Цимбалюк, В. Шvirка, С. Шушкевич, В. Щербатюк та ін.).

У низці праць основну дослідницьку увагу зосереджено довкола інфографіки (інформаційної графіки) як графічного способу подачі інформації, даних і знань задля полегшення її розуміння й прискорення отримання (К. Безверха, Н. Білошапка, Г. Брюханова, Л. Вежбовська, О. Вовк, Г. Волинець, С. Кондратюк, О. Курилова, Г. Кучаковська, А. Логвін, В. Логвіненко, А. Нестерович, М. Сабліна, О. Семенихіна, С. Селеменов, Т. Соловійова, О. Швед, Р. Черемський, А. Юрченко).

Наукові джерела містять різні трактування інфографіки в контексті освіти, а також частковий опис особливостей послугоування цим графічним способом інтерпретації інформації під час вивчення певної навчальної дисципліни. Засаднича ідея більшості наукових студій така: навчальна інфографіка – це не штучно створений педагогами декоративний елемент, а просте й наочне графічне подання великого обсягу навчальної інформації задля покращення показників запам'ятовування матеріалу, його відтворення й збереження в пам'яті для розширення інформаційного простору навчання.

Розглянемо дефініції інфографіки, які побутують у сучасному дидактичному дискурсі. Інфографіка – магістральне поняття для розвідки С. Селеменова [10]. У своїй праці автор визначає її «наочною конструкцією», «графічним результатом обробки великої кількості відомостей, що подається в електронній формі» [10, с. 35].

Кондратенко О. долучає до розгляду площину візуального мислення й робить спробу описати алгоритм адаптації інфографіки до вишівського викладання. На його думку, «інфографіка – це спосіб подачі певної ідеї, який ґрунтується на ілюстративному втіленні інформації, представленій у формі даних, часто кількісних» [2, с. 95]. «Інфографіка – це різновид графіків, специфіка яких полягає в організації матеріалу, зокрема в поєднанні графічних матеріалів і тексту» [Там само].

Власне розуміння інфографіки пропонує дослідник А. Юрченко: «Інфографіка – це візуально-спрощене уявлення складних даних, спрямоване на збудження інтересу і передачу інформації у зрозумілій, доступній формі» [15, с. 43]. Автор розмірковує над освітніми цілями інфографіки й додає: «Розглядаючи інфографіку для навчання, зазвичай представляють її як візуальну опору, ілюстрацію того, про що йде мова на занятті, але потенціал її використання значно більший» [Там само].

Схожі аспекти аналізу опиняються в полі зору Н. Білошапки. Авторка наголошує на важливості унаочнення навчального контенту й дефінує інфографіку «складним у створенні продуктом, цінність якого – в його легкості для сприйняття» [1, с. 82].

Окремо феномен інфографіки розглянуто в підручнику В. Тулупова, його тлумачення описуваного нами способу представлення інформації набуло особливого авторитету: «Інфографіка – це різноманітні карти, таблиці, діаграми (лінійні, стовпчикові, стрічкові, кругові, фігурні), схеми, креслення, картограми, картосхеми. Це лаконічний інформаційний матеріал, який ілюструє текстову публікацію, що містить заголовки, підпис, посилання на джерело інформації» [12, с. 144].

Увагу дослідниці В. Логвіненко прикуто до узагальнення й систематизації відомостей про застосування технологій інфографіки в навчально-педагогічній діяльності: «Отже, інфографіка — це: 1) результат розумової діяльності людини, що узагальнює досвід при опануванні певної інформації; 2) навчально-інформаційна модель реальності, що підлягає вивченню та опануванню; 3) навчальний блок ущільненої інформації. Вона включає: певні дані, інформацію як результат перетворення й опрацювання даних, знання як перевірену практикою інформацію» [8, с. 80].

Ми інтерпретуємо інфографіку сучасним інструментом візуалізації навчальної інформації, трансляції теоретичного матеріалу у формі схем, таблиць, діаграм, колажів, фото тощо.

Загальновідомо, що людина запам'ятовує 10% прочитаного і 30% побаченого. 65% людей для ефективного навчання потрібно бачити інформацію. У праці С. Щербатюк читаємо: «Якщо людина чує і бачить, то процент запам'ятовування збільшується до 50%, а якщо чує, бачить та обговорює, то до 70%» [14, с. 96]. Про важливість зорового сприйняття інформації зауважують також інші дослідники: «Інструменти візуальної комунікації, до яких відносяться інфографіка, природно використовувати, коли потрібно компактно і логічно подати велику кількість інформації, адже до 90% інформації людина сприймає візуально» [13, с. 60]. «Зором людина сприймає близько 83% отриманої інформації та від 30% до 40% осіб краще сприймають саме візуальні дані» [9, с. 268].

Отож, попри розбіжність у відсотках, можемо з упевненістю стверджувати, що результативність будь-якого інформаційного посилу, зокрема й навчального, можна підвищити, долучивши візуальний компонент – традиційні графіки, діаграми, схеми, таблиці, малюнки, а також сучасні ментальні карти, хмарини слів, мультимедійні презентації, скрайбінг, інфографіку тощо.

Перебільшити роль візуалізації як потужного чинника актуалізації запам'ятовування складно. Ми переконані, що поєднання текстової й графічної інформації дозволяє актуалізувати образне, асоціативне й інші види мислення студентів, стимулює їх до детальнішого осмислення, узагальнення, забезпечує повноту й цілісність сприйняття. Зразки навчальної інфографіки, нетрафаретні, різноформатні, кольорові, доповнені яскравими малюнками й фото, логічно структуровані й вибудовані, слонують студентів до концентрації уваги на головному, виокремлення концептуальних змістових елементів мовного матеріалу, виділення їх у єдиному зоровому образі й запам'ятовування потрібних деталей.

Традиційно серед графічних знаків і матеріалів вирізняють: 1) графіки й таблиці, що потребують мінімальних графічних зусиль і мінімального планування, головними критеріями яких стають правильно задані параметри і критерії аналізу, а також достовірність і повнота інформації; 2) логічні схеми й реконструкції (графічні або відоре-конструкції подій); 3) графічні розповіді у вигляді складних інформаційних пакетів [11, с. 304-305].

Під час і аудиторної, і віддаленої роботи зі студентами-іноземцями, які вивчають українську мову, зразки інфографіки, подані в зручній, привабливій і легкій для сприйняття формі можуть наочно продемонструвати важливі теоретичні аспекти, акцентувати на їхніх взаємовідносинах і причинно-наслідкових зв'язках.

Досвід нашої роботи показав, що для створення навчальної інфографіки викладачеві потрібно заздалегідь спланувати й організувати свою діяльність, досконало володіти фаховими знаннями, хоча б частково опанувати галузь інформатики й комп'ютерних технологій, уміти працювати з найпростішими засобами створення інфографіки, знати специфіку використання простих і складних навчальних графічних зразків для навчально-виховних цілей, навчитися вирізняти головне й добирати найефективніший тип інфографіки для трансляції конкретної навчальної інформації.

Максимальна доступність і безкоштовність інтернет-сервісів для створення інфографічного контенту (<https://piktochart.com/>, <https://creatly.com/>, <https://infogram.com/>, <https://visual.ly/>, <https://developers.google.com/chart/>, <https://www.parchment.com/>, <https://www.easel.ly/>, <https://app.diagrams.net/>, <https://www.omnigroup.com/>, <https://caco.com/> тощо) сприяють популяризації цього типу візуалізації, мотивують викладачів демонструвати професійний хист і креативність, а також залучають студентів до колективної творчості з використанням технологій. Так, за допомогою мережевого додатка Piktochart (<https://create.piktochart.com/dashboard>) можна легко створити презентації, постери й універсальний інфографічний контент. Важливо, що продукувати схожі дидактичні матеріали може й нефахівець у галузі комп'ютерного дизайну. І викладач, і студент, які мають вільний доступ до інтернет-контенту, чітко усвідомивши завдання, проаналізувавши свої цілі й можливості мережевого додатка, здатні інтерпретувати й транслювати необхідний навчальний матеріал зрозуміло, доступно, творчо й логічно. Під час безпосередньої роботи з графічними серверами необхідно дотримуватися обов'язкового алгоритму й виконувати нескладні технічні операції: обирати фон, додавати текстову інформацію, фото, малюнки, готові таблиці, графіки, аудіофайли тощо (див. мал. 1).

Вдало підібрана інфографіка урізноманітнить будь-яке заняття, при цьому стане доречним додатком на кожному з його традиційних етапів. Пропонуємо для прикладу графічне втілення теми «Здоровий спосіб життя», яку за чинною програмою з дисципліни «Українська мова як іноземна» вивчають студенти міжнародного факультету на другому курсі (див. мал. 2). На наш погляд, інформація, подана на малюнках, може бути представлена на початку практичного заняття для ознайомлення й подальшого успішного засвоєння базової лексики, а також запропонована насамкінець для систематизації й повторення матеріалу.

Малюнок 2

Методично вмотивованим вважаємо поєднання кількох видів візуалізації навчальної інформації, приміром, можна об'єднувати інфографіку й мультимедійну презентацію (див. мал. 3). Передаючи зміст за допомогою зорових представлень, реалістичних і асоціативних образів, кольорів, графічних схем, малюнків, фото тощо, слід урахувувати специфіку й важливість матеріалу, ретельно добирати лексичний мінімум, описувати й розтлумачувати його для кращого розуміння й запам'ятовування. Візуалізаційні елементи не мають дублювати інформацію, а навпаки – розширювати й поглиблювати змістове наповнення одне одного.

Малюнок 3

Розглянемо зразок інформаційної графіки «У гастроентерологічному відділенні» (тему вивчають третьокурсники, які навчаються за спеціальністю «Медицина») (див. мал. 4). На плакаті в доступній і креативній формі представлено базову лексику з теми, акцентовано на контекстуальних особливостях слововжитку, подано найважливіші терміни, словосполучення і фрази. Кольорові ілюстрації інтенсифікують сприйняття, сприяють одночасній активізації різних типів мислення й пам'яті, уможливають швидке додавання нової інформації до раніше засвоєних знань, а також розвивають пізнавальний інтерес до того, що відбувається на занятті.

Пам'ятаймо, що після представлення інфографіки необхідно допомогти студентам зосередитися на її змісті, стимулювати запитаннями словесну реакцію й мисленнєву рефлексію, забезпечити активний і вдумливий аналіз побаченого, сконцентрувати увагу кожного на головних змістових елементах, пояснити нове й залучити студентів до обговорення.

Для урізноманітнення форм роботи з інфографікою цілком доречно запропонувати створити власні зразки плакатів або завершити виклад конкретної теми (див. мал. 5). Такі завдання мобілізують розумовий і креативний потенціал студента, сприяють генеруванню й втіленню нових ідей, умінню вдосконалювати об'єкт, додаючи деталі, визначають готовність до творчого втілення думки. З власного досвіду знаємо, що студенти швидко реагують на такі викладацькі ініціативи й охоче вчасно виконують завдання.

Малюнок 4

Малюнок 5

Отже, перехід до практичної реалізації нової освітньої парадигми з активним використанням комп'ютерної техніки й глобальної мережі Інтернет і як засобу для інтенсифікації навчального процесу, і як способу забезпечення безперервності освіти, вимагають від викладача принципово нового рівня професійних знань і вмінь, вільного володіння концептуальними питаннями й дидактикою дистанційної підготовки, вправності й креативності під час науково-методичного забезпечення освітнього процесу.

У нових освітніх умовах викладач постійно експериментує, шукає нові дієві способи трансляції матеріалу, урізноманітнює форми діяльності студентів, використовує можливості електронного навчання, обирає для роботи варіанти, які пропонують інформаційно-комунікаційні технології й Інтернет нового покоління. Вибір необхідної методики, прийомів і засобів навчання залежить від рівня творчості й майстерності викладача, його прагнення до постійного вдосконалення і своїх наукових знань, і педагогічних методик викладання. Ми переконані, що виклада-

чам-словесникам варто розширити спектр навчальних завдань для іноземців, що базуються на створенні інноваційних засобів візуалізації, – таблиць, схем, діаграм, графіків, інтелект-карт тощо. Використання інфографіки як сучасного методу візуалізації навчальної інформації суттєво підвищує ефективність освітнього процесу, активізує навчально-пізнавальну й самостійну діяльність студентів, полегшує сприйняття навчальної інформації, сприяє її засвоєнню і пришвидшує запам'ятовування. Крім цього, творчі завдання стимулюють розвиток креативного потенціалу студентів

Педагогічна інноватика у вишій й результати креативних експериментів викладачів – запорука освітнього й наукового поступу. Подальше дослідження дидактичного інструментарію візуалізації навчальної інформації може відбуватися в напрямі детальнішого вивчення особливостей упровадження візуального складника (сучасні ментальні карти, хмарини слів, мультимедійні презентації, скрайбінг, інфографіка тощо) у викладання в оновленому форматі.

Список використаної літератури

1. Білошапка Н. Інфографіка як інноваційна технологія подання навчального матеріалу / Н. Білошапка // Актуальні аспекти фундаменталізації математичної підготовки в сучасних вищих навчальних закладах: погляд студентів і молодих вчених: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти і молодих вчених. – Харків: ХНАДУ, 2018. – С. 83-85.
2. Кондратенко О. А. Инфографика в школе и вузе: на пути к развитию визуального мышления / О. А. Кондратенко // Научный диалог. – 2013. – № 9 (21) : Психология. Педагогика. – С. 92-99.
3. Лещенко Т. О. Дидактичний сегмент соціальних мереж в контексті осучаснення формату вищівського викладання мовних дисциплін іноземцям / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, М. В. Асламова // Молодий вчений. – 2020. – № 7.1 (83.1). – С. 93-96.
4. Лещенко Т. О. Осучаснення формату вищівського викладання: досвід використання соціально-мережевого контенту / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір, М. В. Асламова // Вісник університету імені Альфреда Нобеля: серія «Педагогіка і психологія. Педагогічні науки». – 2020 – №1 (19). – С. 201-210.
5. Лещенко Т. О. Продуктивність електронного сервісу Kahoot! під час вивчення предмета «Українська мова як іноземна» у вищому медичному закладі освіти / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір // Сучасна медична освіта. методологія, теорія, практика: матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Полтава, 19 березня 2020 р.). – Полтава: УМСА, 2020. – С. 124-127.
6. Лещенко Т. О. Технологія подкастингу в руслі цифровізаційних тенденцій мовної освіти іноземних студентів-медиків / Т. О. Лещенко, М. М. Жовнір // Open educational e-environment of modern University = Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету: електронне наукове фахове видання. – 2020. – № 9. – С. 41-53.
7. Лещенко Т. О. Українська мова в медицині: навч. посіб. для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів МОЗ України / Т. О. Лещенко, Т. В. Шарбенко, В. Г. Юфименко. – Полтава, 2017. – 258 с.
8. Логвіненко В. Г. Використання технології інфографіки для візуалізації навчального контенту / В. Г. Логвіненко // Фізико-математична освіта. – 2018. – Вип. 2. – С. 79-85.
9. Малюгіна О. О. Застосування засобів візуалізації у підготовці фахівців фармацевтичної галузі / О. О. Малюгіна, Г. П. Смойловська, О. К. Єренко, Т. В. Хортецька // Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку): матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.). – Тернопіль: ТНМУ, 2019. – С. 268.
10. Селеменов С. В. Инфографика в школе / С. В. Селеменов // Информатика и образование. – 2011 – № 9. – С. 38-44.
11. Смирнова Н. Роль инфографики в современном информационном бизнес-пространстве / Н. Смирнова // Социально-гуманитарное знание: история и современность: материалы Всерос. науч.-практ. конф. с междунар. уч. – Мурманск, 2011. – С. 304-305.
12. Тулупов В. Дизайн периодических изданий: [учебник] / В. Тулупов. – СПб. : Изд. В.А. Михайлова, 2006. – 224 с.
13. Шахіна І. Створення інфографіки за допомогою сучасних Інтернет-сервісів / І. Шахіна, О. Іп'їна // Наукові записки. Серія Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. – 2015. – № 8. – С. 58-64.
14. Щербатюк В. С. Візуалізація як один із чинників активізації творчої діяльності студентів-філологів під час аналізу ліричних творів / В. Щербатюк // Молодий вчений. – 2017. – Вип. 9.2 (49. 2). – С. 96-99.
15. Юрченко А. О. Про впровадження інфографіки в навчальний процес як необхідність для сучасного вчителя [Текст] / А. О. Юрченко // Пріоритети сучасної науки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 27-28 жовтня 2017 р.). – К. : МЦНД, 2017. – Ч II. – С. 43-45.
16. Leshchenko T. The use of Podcasting Technology in teaching «Ukrainian Language as a Foreign» in the Ukrainian medical higher educational institutions / T. Leshchenko, M. Zhovnr, N. Grinko // Мова і культура. – 2020. – Вип. 22. – С. 290-300.
17. Leshchenko T. Visualization tools using word clouds in teaching «Ukrainian as a Foreign Language» / T. Leshchenko, M. Zhovnr // Engineering and Educational Technologies. – 2020. – Вип. 8 (2). – С. 79-91.